

УКРАЇНА
ОДЕСЬКА ОБЛАСНА РАДА

ПРОЕКТ РІШЕННЯ

Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Президента України щодо передачі у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Одеської області земельної ділянки колишнього військового полігону «Тарутинський» площею 18 053,17 га для реалізації законних прав учасників бойових дій на отримання земельних ділянок

З метою забезпечення виконання вимог статті 13 Конституції України, відповідно до якої земля, її надра, атмосферне повітря, водні та інші природні ресурси, які знаходяться в межах території України, природні ресурси її континентального шельфу, виключної (морської) економічної зони є об'єктами права власності Українського народу, статті 41 Конституції України щодо непорушності права приватної власності та статті 118 Земельного кодексу України щодо права кожного громадянина одержати безоплатно у власність земельну ділянку із земель державної або комунальної власності у межах норм безоплатної приватизації, керуючись статтею 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Схвалити текст звернення депутатів Одеської обласної ради до Президента України щодо передачі у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Одеської області земельної ділянки колишнього військового полігону «Тарутинський» площею 18 053,17 га для реалізації законних прав учасників бойових дій на отримання земельних ділянок (звернення додається).
2. Надіслати згадане звернення до Президента України.

*Проект рішення обласної ради
підготовлено та внесено
депутатською групою
«Опозиційна платформа – за
життя»
в Одеській обласній раді*

Додаток
до рішення обласної ради
від _____
№ _____ -VII

З В Е Р Н Е Н Н Я

депутатів Одеської обласної ради до Президента України щодо передачі у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Одеської області земельної ділянки колишнього військового полігону «Тарутинський» площею 18 053,17 га для реалізації законних прав учасників бойових дій на отримання земельних ділянок

Ми, депутати Одеської обласної ради, глибоко занепокоєні ситуацією з нецільовим використанням земельної ділянки колишнього військового полігону «Тарутинський», що розташована на території Веселодолинської сільської ради Тарутинського району Одеської області, а також черговим фактом ігнорування Урядом України регіональних інтересів.

Так, 21 грудня 2018 року Одеською обласною радою VII скликання було прийнято рішення № 916-VII «Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Кабінету Міністрів України та Міністерства оборони України про передачу у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Одеської області земельної ділянки колишнього військового полігону «Тарутинський» площею 18 053,17 га, що розташована на території Веселодолинської сільської ради Тарутинського району Одеської області, для реалізації законних прав учасників бойових дій на отримання земельних ділянок». Цим зверненням депутатський корпус звернув увагу Уряду на нагальну проблему нестачі земель сільськогосподарського призначення для відведення їх у приватну власність жителям регіону, зокрема тим, хто має статус учасників бойових дій. Депутати прохали передати у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Одеської області земельну ділянку колишнього військового полігону «Тарутинський» загальною площею 18 053,17 га, надавши згоду на зміну цільового призначення із земель оборони на землі сільськогосподарського призначення та закріпивши право на їх відведення у приватну власність за особами, які мають статус учасників бойових дій відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Вказане звернення базувалось на офіційній позиції Міністерства оборони України, відображеній у листі від 06 листопада 2018 року № 220/6545, котрим Міноборони визнало за собою право власності на землі колишнього військового полігону «Тарутинський» загальною площею 23 253,17 га. Частина цих земель, а саме природна територія Веселодолинської сільської ради Тарутинського району загальною площею земель 5200 га (у тому числі сільськогосподарських - 4800 га, лісів та інших лісовкритих площ – 400 га) рішенням Одеської обласної ради від 26 квітня 2012 року № 445-VI була оголошена ландшафтним заказником місцевого значення під назвою «Тарутинський степ». З цього моменту вказана територія належить до

природно-заповідного фонду України та перебуває під особливою охороною. Інша ж частина земель площею 18 053,17 га наразі перебуває у власності Міністерства оборони України. Поряд з цим, згідно з пунктом 102 Положення про Міністерство оборони України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 року № 671, за Міністерством оборони закріплено повноваження з подання Кабінету Міністрів України пропозиції щодо відчуження військового майна.

На звернення Одеської обласної ради було отримано листа Головного квартирно-експлуатаційного управління Збройних Сил України (далі – Управління) від 29 січня 2019 року № 303/6/27/150, відповідно до якого Управління за дорученням Міністра оборони України опрацювало згадане питання і вбачає його вирішення неможливим з огляду на те, що з метою забезпечення проведення заходів оперативної та бойової підготовки військ, територія полігону планується для використання за призначенням підрозділами Військово-Морських Сил України.

Проте, у межах робочого виїзду на територію полігону «Тарутинський» у листопаді 2019 року виявилось, що на його території не розташовано жодної військової техніки, а ще з 1997-го року в цих місцях не відбувалося ані військових зібрань, ані вчень. Натомість було виявлено ознаки цілковитого розорювання та систематичного сільськогосподарського оброблення землі. За свідченнями мешканців району, земельна ділянка перебуває в оренді місцевих фермерів. Тобто, інформація щодо земель колишнього військового полігону «Тарутинський», зазначених у вищевказаному зверненні Одеської обласної ради до Кабміну, не знайшла свого об'єктивного підтвердження, що нашо́вхує на єдиний очевидний висновок – землі оборони на даній території використовуються не за їх цільовим призначенням. У цей же час тисячі громадян зі статусом учасників бойових дій з Арцизького, Тарутинського та інших наближених районів Одещини позбавлені можливості отримати гарантовані державою земельні ділянки, вести власне селянське господарство, будувати будинки та почувати себе гідними громадянами своєї держави.

Слід зазначити, що унаслідок численних скарг щодо розорювання земель на території вищезгаданого ландшафтного заказника ще у 2017 році було призначено проведення перевірки щодо дотримання вимог природоохоронного законодавства на цій території. На виконання розпорядження голови Одеської обласної ради від 04 квітня 2017 року № 136/2017-ОР у ході моніторингу було виявлено не лише самовільне зайняття земельних ділянок на території заказника «Тарутинський степ», а також інших земель, які знаходяться на території Веселодолинської сільської ради. Водночас спеціально створеною робочою групою з вивчення проблемних питань раціонального використання й відтворення природних ресурсів на землях сільськогосподарського, водного, лісового, природно-заповідного фондів в Одеській області було виявлено, що на цих землях за допомогою сільськогосподарської техніки проводяться роботи щодо підготовки ґрунту для посіву, а певними приватними підприємствами здійснюється розорювання земель. Ще тоді багатьма місцевими мешканцями

були надані пояснення щодо відомих їм фактів укладання тристоронніх договорів оренди за участі Головного квартирно-експлуатаційного управління Збройних Сил України та великих фермерських господарств. Тож незаконне розорювання земель мало місце вже тривалий час.

Таким чином, протиправні дії стосовно земель колишнього військового полігону «Тарутинський» на території Веселодолинської сільської ради, що виявляються у їх нецільовому використанні, беруть свій початок аж ніяк не в поточному році, а тривають вже досить довгий час. При цьому, з боку центральних органів виконавчої влади не спостерігалось жодної реакції, незважаючи на відповідні протокольні рішення, висновки та акти перевірок. Наразі ж, землі полігону є дійсною необхідністю задля досягнення соціальнозначущих цілей, що допоможе знизити чималу соціальну напругу, що склалась у суспільстві. Проте, вже протягом року з моменту подання звернення Одеської обласної ради до Кабміну, не відбулося жодних зрушень у напрямку діалогу та кроків назустріч громаді Одещини, і земля й надалі або простоює, або використовується для задоволення особистих потреб приватних осіб.

Враховуючи викладене, спираючись на результати численних висновків перевірок щодо нецільового використання цих земель, ми, депутати Одеської обласної ради, попередньо звернувшись до Кабінету Міністрів України та отримавши «відписку», що не відповідає дійсності, наразі просимо Вас, як главу держави та Головнокомандувача Збройних Сил України, вжити необхідних заходів впливу щодо передання у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Одеської області земельної ділянки колишнього військового полігону «Тарутинський» загальною площею 18 053,17 га. Крім того, просимо Вас посприяти наданню згоди на зміну цільового призначення земель у межах цих територій на землі сільськогосподарського призначення, а також закріпити право на їхнє відведення у приватну власність за особами, які мають статус учасників бойових дій відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до Проекту рішення Одеської обласної ради «Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Президента України щодо передачі у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Одеської області земельної ділянки колишнього військового полігону «Тарутинський» площею 18 053,17 га для реалізації законних прав учасників бойових дій на отримання земельних ділянок»

Ми, депутати Одеської обласної ради, глибоко занепокоєні ситуацією з нецільовим використанням земельної ділянки колишнього військового полігону «Тарутинський», що розташована на території Веселодолинської сільської ради Тарутинського району Одеської області, а також черговим фактом ігнорування Урядом України регіональних інтересів.

Так, 21 грудня 2018 року Одеською обласною радою VII скликання було прийнято рішення № 916-VII «Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Кабінету Міністрів України та Міністерства оборони України про передачу у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Одеської області земельної ділянки колишнього військового полігону «Тарутинський» площею 18 053,17 га, що розташована на території Веселодолинської сільської ради Тарутинського району Одеської області, для реалізації законних прав учасників бойових дій на отримання земельних ділянок». Цим зверненням депутатський корпус звернув увагу Уряду на нагальну проблему нестачі земель сільськогосподарського призначення для відведення їх у приватну власність жителям регіону, зокрема тим, хто має статус учасників бойових дій. Депутати прохали передати у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Одеської області земельну ділянку колишнього військового полігону «Тарутинський» загальною площею 18 053,17 га, надавши згоду на зміну цільового призначення із земель оборони на землі сільськогосподарського призначення та закріпивши право на їх відведення у приватну власність за особами, які мають статус учасників бойових дій відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Вказане звернення базувалось на офіційній позиції Міністерства оборони України, відображеній у листі від 06 листопада 2018 року № 220/6545, котрим Міноборони визнало за собою право власності на землі колишнього військового полігону «Тарутинський» загальною площею 23 253,17 га. Частина цих земель, а саме природна територія Веселодолинської сільської ради Тарутинського району загальною площею земель 5200 га (у тому числі сільськогосподарських - 4800 га, лісів та інших лісовкритих площ – 400 га) рішенням Одеської обласної ради від 26 квітня 2012 року № 445-VI була оголошена ландшафтним заказником місцевого значення під назвою «Тарутинський степ». З цього моменту вказана територія належить до природно-заповідного фонду України та перебуває під особливою охороною. Інша ж частина земель площею 18 053,17 га наразі перебуває у власності Міністерства оборони України. Поряд з цим, згідно з пунктом 102 Положення про Міністерство оборони України, затвердженого постановою

Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 року № 671, за Міністерством оборони закріплено повноваження з подання Кабінету Міністрів України пропозиції щодо відчуження військового майна.

На звернення Одеської обласної ради було отримано листа Головного квартирно-експлуатаційного управління Збройних Сил України (далі – Управління) від 29 січня 2019 року № 303/6/27/150, відповідно до якого Управління за дорученням Міністра оборони України опрацювало згадане питання і вбачає його вирішення неможливим з огляду на те, що з метою забезпечення проведення заходів оперативної та бойової підготовки військ, територія полігону планується для використання за призначенням підрозділами Військово-Морських Сил України.

Проте, у межах робочого виїзду на територію полігону «Тарутинський» у листопаді 2019 року виявилось, що на його території не розташовано жодної військової техніки, а ще з 1997-го року в цих місцях не відбувалося ані військових зібрань, ані вчень. Натомість було виявлено ознаки цілковитого розорювання та систематичного сільськогосподарського оброблення землі. За свідченнями мешканців району, земельна ділянка перебуває в оренді місцевих фермерів. Тобто, інформація щодо земель колишнього військового полігону «Тарутинський», зазначених у вищевказаному зверненні Одеської обласної ради до Кабміну, не знайшла свого об'єктивного підтвердження, що настановує на єдиний очевидний висновок – землі оборони на даній території використовуються не за їх цільовим призначенням. У цей же час тисячі громадян зі статусом учасників бойових дій з Арцизького, Тарутинського та інших наближених районів Одещини позбавлені можливості отримати гарантовані державою земельні ділянки, вести власне селянське господарство, будувати будинки та почувати себе гідними громадянами своєї держави.

Слід зазначити, що унаслідок численних скарг щодо розорювання земель на території вищезгаданого ландшафтного заказника ще у 2017 році було призначено проведення перевірки щодо дотримання вимог природоохоронного законодавства на цій території. На виконання розпорядження голови Одеської обласної ради від 04 квітня 2017 року № 136/2017-ОР у ході моніторингу було виявлено не лише самовільне зайняття земельних ділянок на території заказника «Тарутинський степ», а також інших земель, які знаходяться на території Веселодолинської сільської ради. Водночас спеціально створеною робочою групою з вивчення проблемних питань раціонального використання й відтворення природних ресурсів на землях сільськогосподарського, водного, лісового, природно-заповідного фондів в Одеській області було виявлено, що на цих землях за допомогою сільськогосподарської техніки проводяться роботи щодо підготовки ґрунту для посіву, а певними приватними підприємствами здійснюється розорювання земель. Ще тоді багатьма місцевими мешканцями були надані пояснення щодо відомих їм фактів укладання тристоронніх договорів оренди за участі Головного квартирно-експлуатаційного управління Збройних Сил України та великих фермерських господарств. Тож незаконне розорювання земель мало місце вже тривалий час.

Таким чином, протиправні дії стосовно земель колишнього військового полігону «Тарутинський» на території Веселодолинської сільської ради, що виявляються у їх нецільовому використанні, беруть свій початок аж ніяк не в поточному році, а тривають вже досить довгий час. При цьому, з боку центральних органів виконавчої влади не спостерігалось жодної реакції, незважаючи на відповідні протокольні рішення, висновки та акти перевірок. Наразі ж, землі полігону є дійсною необхідністю задля досягнення соціальнозначущих цілей, що допоможе знизити чималу соціальну напругу, що склалась у суспільстві. Проте, вже протягом року з моменту подання звернення Одеської обласної ради до Кабміну, не відбулося жодних зрушень у напрямку діалогу та кроків назустріч громаді Одещини, і земля й надалі або простоює, або використовується для задоволення особистих потреб приватних осіб.

Враховуючи викладене, спираючись на результати численних висновків перевірок щодо нецільового використання цих земель, ми, депутати Одеської обласної ради, попередньо звернувшись до Кабінету Міністрів України та отримавши «відписку», що не відповідає дійсності, наразі просимо Вас, як главу держави та Головнокомандувача Збройних Сил України, вжити необхідних заходів впливу щодо передання у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Одеської області земельної ділянки колишнього військового полігону «Тарутинський» загальною площею 18 053,17 га. Крім того, просимо Вас посприяти наданню згоди на зміну цільового призначення земель у межах цих територій на землі сільськогосподарського призначення, а також закріпити право на їхнє відведення у приватну власність за особами, які мають статус учасників бойових дій відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Депутат Одеської обласної ради

В.М. Шкарівський